

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty.
kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.
W wypadkach nieprzewidzianych, spowodowanych siłą wyższą, (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądać niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lam. 15 gr.
na str. 3-lam. 50 gr. ogłoszenia drobne stowo 20 gr.
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.
Telefon Nr. 59. Konto czekowe P.K.O. Nr. 145266.
Czcionkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemście n. Drwęcą.

Rok I.

Nowemiasto n. Drwęcą, czwartek 6 grudnia 1934 r.

Nr. 55.

Długi drobnego rolnictwa

w świetle danych Państwowego Instytutu
Naukowego w Puławach.

Aby móc należyście ocenić ulgi, które dekrety oddłużeniowe z dn. 24 października rb. przyznały drobnemu rolnictwu, należy zdać sobie sprawę ze stanu i charakteru zadłużenia drobnych gospodarstw.

Obliczenie tego zadłużenia, na które składają się zobowiązania rolników z najrozmaitszych tytułów, jest rzeczą bardzo trudną. Pewne światło na to zagadnienie rzucają materiały zebrane przez Państwowy Instytut Naukowy w Puławach. Materiały te opublikowane zostały w książce p. A. S. Brody „Zadłużenie drobnych gospodarstw na dzień 1 lipca 1933 r.”

Z pracy powyższej dowiadujemy się, że dla gospodarstw od 2 do 50 hektarów przeciętne zadłużenie w stosunku do jednego hektara gruntu wynosiło w 1931 r. 341 zł a w 1933 r. 315 zł. Dziękując te długi według sposobu ich powstania p. A. S. Broda podaje następujące bardzo ciekawe i charakterystyczne cyfry:

Rodzaj długu	1931 r.	1933 r.
Kredyt finansowy	64,5%	65,8%
Splaty rodzinne	21,7 „	25,4 „
Kredyt towarowy	8,8 „	4,4 „
Podatki, świadczenia i usługi	5,0 „	4,4 „
razem	100,0%	100,0%

Z powyższych cyfr wynikają dwa wnioski.

Pierwszy — to zmniejszenie się przeciętnej kwoty zadłużenia drobnych gospodarstw na 1 ha. Zmniejszenie to nie we wszystkich jednak gospodarstwach miało miejsce. W gospodarstwach małych do 5 ha zmniejszenie to było bardzo wydatne, wyniosło bowiem około 20 proc. w ciągu dwuletniego okresu 1931—1933. W gospodarstwach do 20 ha zmniejszenie to było już znacznie mniejsze. Natomiast w grupie gospodarstw od 20 do 50 hektarów zadłużenie nie tylko nie spadło, ale wzrosło jeszcze o przeszło 7 procent.

Świadczy to, że małe gospodarstwa daleko lepiej umieją przystosować się do ciężkich warunków. Dla większych gospodarstw przystosowanie to jest rzeczą trudniejszą. Im większe bowiem gospodarstwo, tem więcej ponosić musi koniecznych wydatków związanych z jego prowadzeniem. Słusznie też dekrety oddłużeniowe zaliczyły do liczby drobnych gospodarstw (dla których pomoc uznana została za szczególnie potrzebną) wszystkie gospodarstwa do 50 hektarów, pozwalając zarazem na podniesienie tej granicy nawet do 100 ha.

Drugi wniosek, wynikający z danych Instytutu Puławskiego, wskazuje, że dwie największe pozycje w ogólnej kwocie zobowiązań drobnego rolnictwa stanowią długi z tytułu kredytu finansowego i splat rodzinnych. Obie te pozycje wynoszą przeszło 91 proc. ogólnego stanu zadłużenia. Nietylko nie zmalały one w okresie ostatnich dwóch lat, lecz przeciwnie, wykazują tendencję wzrostu.

Kredyt finansowy — to najrozmaitsze pożyczki, które rolnicy zaciągali w instytucjach finansowych i u osób prywatnych. W kredycie tym instytucje finansowe, a więc banki, kasy oszczędnościowe i spółdzielnie kredytowe uczestniczyły w 1933 r. w około 63 proc. osoby prywatne w 37 proc. Z tego wynika, że banki są najpoważniejszym wierzycielem rolnika.

Przypuszczać należy, że tendencję wzrostu zadłużenia rolników z tytułu kredytu finansowego pozostają przedewszystkiem w związku z tem, że kredyt ten był uciążliwy ze względu na wysokie jego oprocentowanie.

Do długów, które rolnicy w większości przestali spłacać, dorastały procenty: wprawdzie w dziedzinie oprocentowania kredytów rolniczych w ostatnich latach zaszły poważne zmiany na lepsze, oprocentowanie te zostało bowiem poważnie obniżone, niemniej jednak,

Polityka Rolna Anglii a eksport Polski.

Handel z Anglią jest najbardziej dodatnią pozycją w polskim bilansie handlowym. W ciągu pierwszych 9 mies. r. b. osiągnęliśmy z Brytanią saldo dodatnie w wys. 86 mil. zł., (o 6 mil. zł. więcej niż w roku zeszłym), co stanowi jedną trzecią całego naszego salda dodatniego. Najpoważniejszym naszym towarem eksportowym są materiały i wyroby drzewne, których wywóz do Anglii w wymienionym okresie wyniósł 60 mil. zł. Na drugim miejscu stoją bekonny, których wywieźliśmy za 35 mil. zł.

Nowy kierunek polityki gospodarczej Anglii grozi znacznym zmniejszeniem tej ostatniej ważnej pozycji. Pisma donoszą, że angielski minister rolnictwa zamierza zorganizować wielki syndykat z kapitałem 25 mil. ft. st. dla zrzeszenia całej angielskiej produkcji bekonowej w jednej centralnej organizacji. Dotąd Anglią była największym, wśród państw europejskich, odbiorcą artykułów rolniczych Jej bilans handlowy z wielu krajami był stale ujemny, zwłaszcza na odcinku artykułów spożywczych. Mimo tego jej bilans płatniczy jako kraju wierzycielskiego był dodatni. Od paru lat wszakże Anglią uprawia politykę popierania krajowej wytwórczości rolniczej.

W hodowli trzody chlewnej, mało zależnej od powierzchni uprawnej, możliwości rozwojowe są bardzo duże i mogą się stać niebezpieczne dla produkcji handlowej tych krajów, które na-

w licznych wypadkach jest one jeszcze wysokie. Szczególnie daje się to zauważyć w dziale zadłużenia prywatnego, gdzie w dalszym ciągu częstym zjawiskiem są pożyczki lichwiarskie.

Mając na uwadze powyższy stan i charakter zadłużenia rolniczego, zapytajmy się teraz, czy ulgi, przyznane drobnemu rolnictwu w dekretach oddłużeniowych, liczą się z tym stanem?

Bez wahania odpowiadamy, że liczą się bardzo poważnie. Największe ulgi dekrety przyznały przeciwieństwu w zakresie płatności pożyczek finansowych, a więc w zakresie tego zadłużenia, które obciąża drobne rolnictwo w około 65 procentach. Tutaj, jeśli chodzi o pożyczki wobec osób prywatnych, rolnicy uzyskali z mocy samego prawa rozłożenia długów na lat 14 przy zniżonym oprocentowaniu do 3 proc. Jednocześnie, w dalszej walce z kredytami lichwiarskimi, specjalne przepisy pozwalają urzędowi rozjemczym na obniżenie kwoty długu, jeśli zostanie stwierdzone, że udzielając pożyczkę wierzyciel wymógł sobie lub pobrał nadmierne korzyści.

W zakresie największego działu zadłużenia rolników, zadłużenia w instytucjach finansowych, ulgi również idą bardzo daleko. Na instytucje te nałożono obowiązek rozłożenia rolnikom płatności pożyczek na długie okresy, w stosunku zaś do pożyczek P. B. R. przewidziano ponadto skreślenie części kwoty dłużnej.

Stosunkowo duże również zadłużenie drobnego rolnictwa z tytułu działów i splat rodzinnych będzie mogło być obniżone i rozłożone na kilkanaście lat przez Urzędy Rozjemcze. Ulga ta będzie miała szczególnie duże znaczenie zwłaszcza dla gospodarstw położonych w zachodnich dzielnicach kraju, gdzie zadłużenie z tytułu splat rodzinnych jest największe, na tych bowiem terenach najmocniej przestrzega się zasady niepodzielności gospodarstw rolnych.

Trudno jest zgóry ustalić, o ile pod wpływem wszystkich przyznanych drobnemu rolnictwu ulg spadnie przeciętne zadłużenie, obliczona przez Instytut Puławski dla roku 1933 na 315 zł. w stosunku do 1 hektara ziemi. Można jednak przypuszczać, że spadek zadłużenia będzie poważny, w każdym zaś razie bardzo poważnie zmniejszą się rocznie wydatki gospodarstw na splatę tego zadłużenia.

Jeżeli nie wszystkie to niewątpliwie znaczna większość tych gospodarstw w ten sposób będzie mogła podołać splatom obniżonych, rozterminowanych i nisko oprocentowanych zobowiązań.

stawione są na rynek angielski. Nie ulega zaś najmniejszej wątpliwości, że rozwój ten będzie się odbywał kosztem importu obcego. Trzeba więc być przygotowanym na to, że rynek angielski dla bekonów importowanych będzie się kurczył w przyszłości coraz bardziej.

Dn. 30 listopada wyjechała do Londynu, pod przewodnictwem generalnego dyrektora polskiej konwencji węglowej inż. J. Cybulskiego, delegacja polskich przemysłowców węglowych w składzie następującym — pp.: Ciszewski, Falter, Golde, Krasnodębski, Malplac, Michel, Olszewski, Przedpeński i Rose, celem kontynuowania rozmów, prowadzonych w pierwszej połowie listopada r. b. w Warszawie z przedstawicielami brytyjskiego przemysłu węglowego w sprawie polsko-angielskiego porozumienia węglowego. Rozmowy te rozpoczęły się w Londynie w dniu 3 grudnia r. b.

Alarmy o koncentracji wojsk niemieckich na granicy litewskiej.

KOWNO. Pismo „Rytas“ zamieszcza alarmującą wiadomość, że w Prusach wschodnich na granicy litewskiej w ostatnich dniach daje się zauważyć koncentracja wojsk niemieckich. Według informacji tego pisma mieszkańcy Prus wschodnich zdradzają zaniepokojenie w związku z mającym się odbyć procesem Neumana i Saasa, aresztowanych przywódców narodowych socjalistów w okręgu kłajpedzkim. Pismo uderza na alarm z powodu niebezpieczeństwa, grożącego Litwie od strony Niemiec i wzywa państwa bałtyckie do wspólnego odparcia tego niebezpieczeństwa.

Danina wojskowa w Czechosłowacji.

PRAGA. Jak przewiduje projekt ustawy w sprawie przedłużenia służby wojskowej z 14 miesięcy na 2 lata, dwuletnią służbę odbywałyby już roczniki, pozostające w tej chwili w służbie czynnej. Poza to opracował rząd projekt ustawy o wprowadzeniu daniny wojskowej którą opłacałyby wszystkie osoby zarobkujące, które nie odbyły służby wojskowej, a zatem także zarobkujące kobiety. Danina wynosiłaby 1/10 podatku dochodowego.

Dalsze redukcje Polaków we Francji.

LION. Francuski przemysł sztuczny jedwabiu skoncentrowany koło Lion, przechodzi obecnie ostry kryzys. Wobec katastrof. stanu rynku najpoważniejsze przedsiębiorstwa przystąpiły do masowej redukcji personelu, zwalniając przeważnie cudzoziemców, a w znacznej części Polaków, masowo zatrudnionych w tej gałęzi przemysłu.

Redukcje rozpoczęły się w wielkiej fabryce sztucznego jedwabiu Societe, gdzie zwolniono do chwili obecnej około 200 Polaków. Nadto fabryka zwolniła ostatnio około 80 Polaków, fabryka Soie Artificielle zwolniła 15 robotników polskich. We wszystkich tych przedsiębiorstwach oczekuje się dalszych zwolnień.

Sytuacja zwolnionych robotników polskich i ich rodzin przedstawia się katastrofalnie, gdyż zainteresowane gminy nie wypłacają zasiłku przewidzianego dla bezrobotnych a przedsiębiorstwa odmawiają pokrycia kosztów repatriacji do Polski. Niema również nadziei na zatrudnienie zwolnionych robotników gdzie indziej, gdyż wobec ostatnich zarządzeń władz francuskich, pracodawcy powstrzymują się od zatrudniania robotników cudzoziemskich.

Poza przemysłem sztuczny jedwabiu zwalniani są robotnicy polscy w innych gałęziach przemysłu — ostatnio zanotowano redukcję w wielkiej fabryce chemicznej Keiler et Leuleux w dep. Loire, gdzie zwolniono dotychczas 17 Polaków.

Po zamachu na Kirowa.

Pisarze i uczeni żądają represji.

MOSKWA. Zabójstwo Kirowa, będące pierwszym od szeregu lat ujawnionym zamachem politycznym w Sowietach wywołało olbrzymie wrażenie w całym kraju. Wszystkie gazety wyszły w żałobnych obwódkach, w miastach wywieszono żałobne flagi.

Prasa przepelniona jest nekrologami, danymi biograficznymi oraz wspomnieniami o zmarłym.

Odezwa leningradzkiego Związku pisarzy sowieckich podpisana przez 20 czołowych nazwisk z Al. Tołstojem i Michałem Słonimskim na czele, wręcz nawołuje do represji. W analogicznym tonie utrzymana jest odezwa leningradzkiej organizacji naukowej, podpisana przez prof. Jermana.

Kim był zamachowiec.

MOSKWA. Śledztwo w sprawie zabójstwa Sergiusza Kirowa szybko postępuje naprzód i ma być zakończone już w najbliższych dniach. Jak się okazuje obecnie zamachowiec Leonid Wasiljewicz Mikołajew był w swoim czasie urzędnikiem inspekcji robotniczo-włściańskiej w Leningradzie.

Przyjmowano tam urzędników, mogących się wykazać przynależnością do partji komu-

nistycznej i nieposiadających w przeszłości żadnej łączności z klasami posiadającymi. Przed rokiem komisarjat inspekcji robotniczo-włściańskiej uległ reorganizacji. W związku z tem zredukowano znaczną liczbę pracowników. Morderca Kirowa, Leonid Mikołajew znalazł się również wśród zredukowanych.

Nowa fala teroru.

MOSKWA. Korespondentom zagranicznym w Moskwie rozesłano komunikat głoszący, że Prezydium Centralnego Komitetu Wykonawczego powzięło decyzję, nakazującą władzom śledczym prowadzenie w trybie przyspieszonym śledztwa w stosunku do osób, oskarżonych o przygotowanie lub popełnienie aktów terrorystycznych.

Organom sądowym zakazano wstrzymywania wykonywania wyroków śmierci wskutek podań o łaskę, składanych przez tego rodzaju przestępców, gdyż prezydium C. K. W. nie będzie wogóle tego rodzaju podań rozpatrywało.

Organom komisariatu ludowego spraw wewnętrznych poleca się niezwłocznie wykonywanie wyroków na przestępcach tego rodzaju.

Wzmaga się praca wywrotowa w Niemczech.

BERLIN Sądy niemieckie zawałone są obecnie procesami o zdradę stanu i o uczestnictwo w nielegalnym ruchu politycznym. Narodowemu socjalizmowi nie udało się jeszcze wcaiz zniszczyć całkowicie marksizmu.

Oświadczenie półurzędowego niemieckiego „Westdeutscher Beobachter“, stwierdza, że ruch nielegalny w Niemczech objawia się głównie w tworzeniu grup, złożonych z pięciu osób, które schodzą się zwyczajnie w mieszkaniach prywatnych. Podczas takich schadzek osoby te słuchają radja zagranicznego, głównie sowieckiego, czytają zakazane pisma i powielają ulotki propagandowe. Te t. zw. „piątki“ odbierają następnie instrukcje co do uprawiania propagandy ustnej, szerząc hasła wywrotne w fabrykach i przedsiębiorstwach

„Westdeutscher Beobachter“ zaniepokojony jest szczególnie t. zw. „grupą T“, do której programu należy dokonywanie aktów teroru i podpalanie budynków. Najnowszym zadaniem tej grupy ma być wykonanie zamachów na życie najwybitniejszych przywódców dzisiejszych Niemiec.

Osoba kanclerza Hitlera jest strzeżona nienastycznie skrupulatnie. Ilekroć kanclerz przemawia gdzieś publicznie, maszerują dziesiątki zaufanych ludzi, którzy mają strzec jego bezpieczeństwa. Dookoła trybuny ustawiają się wówczas czterokrotne kordony oddziałów szturmowych. Jeden z nich kieruje samochodem kanclerza, drugi jest z zawodu bokserem, trzeci mistrzem w strzelaniu, czwarty zaś zapaśnikiem. Jak wiadomo niewolno również rzucać kwiatów na samochód Hitlera w obawie przed bombami.

Szczęśliwa niedziela dla sportu polskiego.

Kraków bije Berlin 1:0.

W Berlinie rozegrany został międzynarodowy piłkarski mecz międzymiastowy między reprezentacjami Krakowa i Berlina. Mecz ten zakończył się zwycięstwem drużyny krakowskiej w stosunku 1:0 (1:0).

Drużyna krakowska była bardzo serdecznie przyjęta. Widownia, na której zebrało się ponad 25 tys. osób, oklaskiwała doskonałe techniczne posunięcia piłkarzy krakowskich.

Schodząc z boiska zwycięską drużynę oklaskiwano owacyjnie. Sędziował dr. Bauwens.

Kłeska mistrza Berlina w Poznaniu.

W Poznaniu z okazji jubileuszu Warty odbył się mecz bokserski pomiędzy drużynowym mistrzem Berlina Oberspreie a Wartą. Zwyciężyła drużyna poznańska w miażdżącym stosunku 14:2. Niemcy zdołali zaledwie wywalczyć dwa remisy.

Sukcesy polskich hokeistów.

Na sztucznej lodowisku w Katowicach rozegrany został w niedzielę mecz międzynarodowy w hokeju, który przyniósł sukces polskiemu zawodnikowi.

Reprezentacja Warszawy — SC Brandenburg 2:0.

Sędziowali na zmianę Polak dr. Skulicz i Niemiec Bischof.

Reprezentacja Grudziądza bije reprezentację Prus Wschodnich.

GRUDZIĄDZ. Rozegrany w sobotę dn. 1. bm, w Grudziądzu mecz bokserski pomiędzy

reprezentacją Prus Wschodnich i reprezentacją m. Grudziądza zakończył się wysokim zwycięstwem Grudziądza w stosunku 11:5 następujący: Sędziował w ringu p. Bielewicz z Poznania. Publiczności ponad 2000 osób.

Nowa afera erotyczna w Poznaniu.

POZNAN. Głośna afera erotyczna, Piekuckiego i towarzyszy, która przed dwoma laty wstrząsnęła całą Polską, malując obłudę pewnych sfer, przypominała się znowu opinii poznańskiej. Oto jeden z jej bohaterów, niejaki Bukowski, stanął znowu w kolizji z prawem, wznawiając w swem mieszkaniu proceder uwodzenia i doprawowania nieletnich dziewczynek, Bukowskiego niezwłocznie aresztowano.

Nawiasem wtrącić warto, że główny bohater wspomnianej afery, Piekucki, który nota bene odgrywał przed zdemaskowaniem rolę działacza katolickiego i społecznego, ma obecnie nową sprawę sądową. Oskarżono go bowiem o przywłaszczenie w okresie powstania wielkopolskiego cennego sztucera skonfiskowanego przez władze.

Wysokie odznaczenie rumuńskie prof. W Makowskiego.

W dniu 29 b. m. poseł rumuński w Polsce p. Cadere wręczył p. wicemarszałkowi Sejmu prof. W. Makowskiemu, prezesowi Tow. Pol-Rumuńskiego i grupy parl. pol.-rumuńskiej odznaki wielkiej wstęgi korony rumuńskiej.

Sprawa odpowiedniego wykorzystania zakładów bekonowych.

Na terenie Związku Eksportów Bekonów i Artykułów Zwierzęcych, w przewidywaniu dalszego zmniejszenia wywozu bekonów do Anglii, omawiana jest od dłuższego czasu kwestja odpowiedniego wykorzystania zdolności przetwórczych zakładów bekonowych.

W myśl istniejącego projektu, wytwórnie to będą się musiały częściowo przestawić na wywóz innych artykułów zwierzęcych, a więc jaj, drobiu, wędlin i t. p. a również mięsa wieprzowego, nawet przeznaczonego na użytek rynku wewnętrznego.

Należy zaznaczyć, że istniejące i czynne obecnie 36 wytwórni bekonów, wykorzystują swe zdolności wytwórcze tylko 30%. Zdaniem zainteresowanych sfer gospodarczych po przedstawieniu się zakładów również na inne działy wytwórczości z zakresu produkcji artykułów zwierzęcych, stan ten musi ulec znacznemu polepszeniu.

Nowa metoda lotów transatlantycznych.

LONDYN Pewien angielski konstruktor samolotów uczynił obecnie nowy wynalazek celem usunięcia trudności lotów transatlantycznych. Wynalazek ten polega na tem, że samolot większych rozmiarów unosi w górę samolot mniejszy. Po osiągnięciu dostatecznej wysokości, ten mniejszy samolot jest w stanie po odłączeniu się od swego towarzysza przelecieć sam ocean, mając w zbiornikach niezwykle duże zapasy benzyny. Doświadczenia wykazały bowiem że start samolotów małych rozmiarów obciążonego dużym zapasem benzyn jest niezwykle ciężki. Interesujące jest że te dwa samoloty są w ten sposób skonstruowane, iż startują jako jeden samolot.

Cyklon nad Leningradem.

MOSKWA. Nad Leningradem przeszedł cyklon, który spowodował przybór wody na Newie o 150 cm. ponad stan normalny. Nawa wylała w dwóch dzielnicach miasta. Nie wyrządzając narazie większych szkód. Przybór trwa.

Fabryka broni Kruppa w Turcji.

STAMBUL. Tureckie ministertwo finansów zawarło z fabryką Kruppa układ, na mocy którego Krupp ma zorganizować na terenie Turcji fabrykę broni i dostarczyć wiele potrzebnych do tego celu urządzeń.

Niemieckie samoloty poruszane motorem Diessla.

PARYZ. Francuski minister lotnictwa Denain, przewodniczył we środę wieczór na bankiecie 14-tej międzynarodowej wystawy lotniczej. M. in. uczestniczył w bankiecie ambasador niemiecki w Paryżu Koester.

Minister wymienił w swoim przemówieniu modele wystawione przez różne państwa i w szczególności powitał udział Niemiec we wystawie. Minister oświadczył, że Niemcom udało się po długoletnich próbach zrobić zdającym do użytku motor pędzony ciężkimi materiałami palnymi. (Mowa tu o motorze Diessla pędzonym ropą). Niemcy posiadają także najszybszy na świecie jednomotorowy samolot komunikacyjny, który podziwiano w czasie ostatniego lotu okrężnego.

Polski lotnik wybiera się do lotu przez Atlantyk

DETROIT. Znany polski lotnik transatlantyki Stanisław Hausner zapowiedział nowy lot do Polski. Dotychczas trudności natury finansowej stały na przeszkodzie lotnikowi, który już raz próbował przelotu ponad Atlantyk. Prasa polska donosi, że w ostatnich 2 miesiącach zebrano wśród polonji na lot Hausnera przeszło 4.000 dolarów. Pozostaje jeszcze do zebrania około 2.000 dolarów, od których zapłaćenia fabrykanci samolotów czynią zależne wydanie maszyny.

Za Ojca

Powieść.

E. W. Pierce.

(Ciąg dalszy).

— Zostaw mię pan samego — rzekł głucho — muszę się namyśleć.

Major w milczeniu wyszedł z biblioteki.

Herbert padł na kolana i zakrył twarz rękoma. Widział wciąż przed sobą załzawione oczy Iwony, załamanej straszny ciosiem i teraz dopiero zrozumiał, że ją kocha.

— Ojczę, ty mi przebaczysz, że poszedłem drogą wskazaną przez ciebie — błagał — pocóż tych dwoje ma pokutować za czyje zbrodnie? Dla niej i dla Leonka uczynię tę ofiarę, prócz nich nie mam już nikogo na świecie.

Zadzwonił i kazał poprosić majora; po rozmowie z nim ani chwili dłużej nie zostanie w Carolside.

Major wszedł i ze zdumieniem spojrział na młodzieńca; na obliczu jego znać było ślady przebytej walki.

— Drogi panie Cumnor... — zaczął major, ale Herbert mu przerwał.

— Iredell, jeżeli łaska - przerwał ze smutnym uśmiechem — imienia, które nosił mój ojciec, nie porzucę. Słuchaj pan co postanowiłem. Przez wzgląd na dzieci Gustawa Cumnor, nie będę dochodził praw moich do tego nazwiska, nie okryję hańbą ich ojca. Nikt dotąd nie wie o niczem, będzie więc można utrzymać tajemnicę. W zamian żądam, ażeby Iwona i Leon uważali ten dom za swój własny i mieszkali tu pod opieką państwa. Ja wyjeżdżam stąd za godzinę, wstąpię na kilka dni do matki, a potem na pół roku udam się za granicę. Prawdopodobnie nigdy się nie ożenię, po mojej śmierci cały majątek przejdzie napowrót w ręce Iwony i Leona. Przed wyjazdem sporządź odpowiadni testament i zostawię go u mego adwokata.

Major pochwylił ręce Herberta i serdecznie je uściśnął.

— Nie mam słów, żeby wyrazić panu mój szacunek! — zawołał — uczyniłeś dla nich

najwyższą ofiarę, jaką człowiek uczynić może. Niech cię Bóg za to błogosławi!

— Pożegnał się z Leonkiem, ale panny Cumnor widzieć nie chce — oświadczył Herbert.

Poszedł do dziecinnej pokoju, gdzie Leonek leżał w łóżku.

Chłopiec do ukochanego nauczyciela z radością wyciągnął ręce.

— Jakto dobrze, żeś pan przyszedł! — zawołał.

— Czy wiesz, że musisz mi teraz mówić po imieniu — rzekł Herbert, siadając na łóżku — jesteśmy bliskimi krewnymi.

— Doprawdy? Mogę więc nazywać pana Herbertem?

— Przyszedłem się pożegnać z tobą, mój drogi chłopczę, bo wyjeżdżam z Anglii na pół roku.

Leonek rozplakał się głośno i ani chciał słuchać o tem.

— Tak być musi moje dziecko — tłumaczył Herbert — za kilka miesięcy wrócę i wtedy będziemy razem. (Dokończenie nast.)

Kronika.

Nowemiasto, dnia 5. grudnia 1934 r.

Dziś Suchy dzień Adw.
Jutro Mikołaja b.
Piątek Suchy dzień, Ambrożego
Słońca: wschód o godz. 7.25 zachód o godz. 3.28

Rejestracja pojazdów mechanicznych.

Na podstawie pisma Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego z dnia 30. XI. 1934 r. Nr. TDS 9/173 donoszę, że Komisja dla rejestracji pojazdów mechanicznych będzie urzędowała w Brodnicy dnia 7. grudnia r. b. od godz. 7 — 8 rano dla dorożek samochodowych, samochodów ciężarowych zarobkowych i autobusów, od godz. 14 — 16 dla samochodów prywatnych i motocykli.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości. Starosta Powiatowy: (—) Budnik, Wicestarosta

Terminarz podatkowy na grudzień br.

Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w miesiącu grudniu płatne są następujące podatki:

1) do dnia 15 grudnia — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934.

2) do dnia 15 grudnia — IV rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu przez drobne przedsiębiorstwa;

3) do 31 grudnia — wykup świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok 1935;

4) do 5 grudnia — IV rata różnicy w podatku dochodowym od uposażeń służbowych, wynikającej z komunikacji uposażeń, otrzymanych w ciągu 1933 r. od różnych służbodawców;

5) podatek dochodowy od uposażeń, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — w terminie do dni 7 po dokonaniu potrącenia podatku.

Nadto płatne są w grudniu zaległości odroczone lub odłożone na raty z terminem płatności w grudniu, tudzież podatki na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tym miesiącu.

Wycofanie znaczków stemplowych wartości 2 i 5 złotych starego wzoru.

W „Dzienniku Ustaw RP.” nr. 104 z dnia 30 listopada br. ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 16 listopada br., postanawiające, że znaczki stemplowe wartości 2 i 5 zł, sporządzone według wzorów opisanych w par. 23 mogą być używane tylko do końca grudnia br.

Znaczki takie, nie użyte celem uiszczenia opłaty stemplowej, z o s t a n ą wymienione na znaczki stemplowe, będące w obiegu, w razie przedstawienia ich do wymiany w czasie od 15 grudnia br. do 15 stycznia 1935 r.

Z miasta i powiatu.

Z Dyrekcji Państw. Gimnazjum.

Zwołanie Konferencji Wywiadowczej.

Dyrekcja Państwowego Gimnazjum w Nowemście zwołuje na przyszły piątek, dnia 7-go bm., do auli Gimnazjum Opiekę Domową wychowanków tegoż Zakładu na konferencję wywiadowczą według przedmiotów (każdy profesor udziela wywiadu ze swych przedmiotów).

By dać możność wszystkim rodzicom wzięcia udziału w tej konferencji, Rada Pedagogiczna postanowiła zwołać ją w 2 grupach, a mianowicie:

1) dla rodziców pozamiejscowych w piątek o godz. 12-tej.

2) dla miejscowych tegoż dnia wieczorem o godz. 19.30 (7.30)

W sprawie korzystania z biblioteki gimnazjalnej.

Wobec częstych zapytań ze strony tutejszych sfer inteligencji w sprawie wypożyczenia książek z tutejszej biblioteki gimnazjalnej, działu naukowego, Dyrekcja podaje do wiadomości za interesowanych, że informację w tej sprawie udziela p. bibliotekarz w każdy wtorek o godz. 17—19-ej (5—7) w Bibliotece Nauczycielskiej.

Z zebrania Koła Przyjaciół Z. S.

Nowemiasto. W sobotę dnia 1 grudnia br. odbyło się zebranie miejscowego Koła Przyjaciół Z. S. Na wstępie dokonano wyboru zarządu w następującym składzie: prezes insp. Konkol, wicepr. p. nac. Szczepański, skarbnik p. rektor Klemp, sekretarz vacat, p. mec. Domagała jako członek zarządu. Na zebraniu powyższemu zapadło szereg ważnych uchwał m. in. postanowiono utworzyć przy Kole sekcję Pań, która zajęłaby się sprawami o charakterze humanitarnym. Na przewodniczącą sekcji Pań wybrano p. inspekt. Kempfową. Dr. Rostówna ofiarowała bezpłatną pomoc lekarską dla członków Z. S. Równocześnie zapadła uchwała w sprawie zorganizowania gwiazdki dla strzelców, oraz wydawania przez poszczególne rodziny obiadów dla dzieci biednych członków. Uchwalono przejąć Świłticę Z. S. pod opiekę moralną i materialną Koła. W połowie grudnia odbędzie się ogólne zebranie członków Koła Przyj. Z. S., celem zapoznania członków z zadaniem i celami Z. S. w ogólności, a Koła P. Z. S. w szczególności.

Za przestępstwo kara — i to dotkliwa.

„Drwęca” przed Sądem Administracyjnym.

Nowemiasto. Przed niedawnym czasem donosiłszy o tem, jak to Administracja „Drwęca” dla przysporzenia sobie nielegalnie dochodów omija przy rozsyłce swych wydawnictw polską pocztę. Wiadomość tę zaopatrzyliśmy nagłówkiem „Mała rzecz a wielki wstyd”. Miła nasza konkurentka oburzyła się na nas, twierząc, że przyszłość okaże, komu naprawdę z tej „małej rzeczy” wyniknie wielki wstyd. Otóż przyszłość ta już nadeszła.

Onegdaj stawał kierownik administracji „Drwęcy” p. Fr. Łupicki przed sądem administracyjnym tutejszego Starostwa. W wyniku rozprawy w której jako świadkowie stawali m. in. ks. prof. Dembiński okazało się, że administracja „Drwęca” od lipca do listopada br. systematycznie i z premedytacją ukrócała dochody pocztowe wyrażając je znaczne straty. Wyrok sądu administracyjnego był też jak na nasze warunki dość surowy. P. F. Łupicki skazany został na 100 zł grzywny, a administracja „Drwęca” na 700 zł odszkodowania, przy czym sąd nie brał pod uwagę znacznie cięższych oskarżeń Zarządu Pocztowego, a nawet przyjął, że twierdzenia świadków i oskarżonego polegają na prawdzie.

Okazało się więc, komu z tej „małej rzeczy” wynikł „wielki wstyd”.

Wybory sołtysów w powiecie lubawskim.

Nowemiasto. Na skutek zarządzenia Starosty powiatowego Lubawskiego w większości gmin tuł powiatu odbędą się wybory sołtysów i podsołtysów w piątek dnia 7. bm. o godz. 15-tej. Wyborów dokonują rady gromadzkie a tylko w gromadach najmniejszych zebrania gromadzkie składające się z wszystkich mieszkańców gromady liczących ponad 24. lat. Gromadami temi są: Fijewo, Losy, Gierłoż Polska, Kowaliki, Bagno i Pomierki. Wybory w tych gromadach odbędą się też nieco później i to dnia 14 bm.

Spis abonentów telefonicznych nowo-przybyłych w miesiącu paźdz. i listop. w Nowemście.

Nr. 35 Zuralski Mieczysław, Nielbark,
Nr. 52 Ks. Zabrocki, proboszcz, Niem. Brzozie
Nr. 55 Szkoła Powszechna Nowemiasto n. Drw.
Nr. 64 Iwanowski, major, Tylice,
Nr. 65 Zuralski Józef, Krzemieniewo,
Nr. 68 Witta Nikodem, budowniczy, Sienkiewiczza 3,
Nr. 77 Lubowiecki Feliks, fotograf, kościelna 2
Nr. 82 Zieliński Kazimierz, mistrz kominiarski Łąkowska
Nr. 83 Łazarewicz Alfons, lekarz weterynaryjny, ul. Wierzbowa,
Nr. 85 Wachowski Teodor, Nowydwór,
Nr. 88 Rosiński Anastazy, Pacółtowo,
Nr. 90 Lisiński Roman, handlarz, 19 stycznia 4
Nr. 99 Spółka wodna dla poprawy biegu Drwęcy, Białogóra — Bratjan, Łukaszewski, Bratjan.

Urząd Stanu Cywilnego w Nowemście n. Drw. za czas od 1. XI. 1934 r. do 30. XI. 1934 r.

Urodzenia: kupiec Roman Ługiewicz (ż) 5. 11. 34, robotnik Anastazy Licznarski (ż) 11. 11. 34, instruktor T. R. P. Jan Kołodziejcki (m) 13 11. 34, wdowa po zmarłym pośredniku Helena Beyer (ż) 21. 11. 34.

Zgony: Nikodem Duszyński 73 lat (1. 11. 34), Jadwiga Skibowska 35 lat (31. X. 34), Juljanna Tadaiewska 59 lat (2. 11. 34), Elżbieta Ługiewiczówna 2 dni (7. 11. 34), Elżbieta Fr. Góralska 2 dni (6. 11. 34), Irena Reszka 5 lat (6. 11. 34), Andrzej Jabłoński 25 lat (9. 11. 34), Stefan Smukała 2 tyg. (12. 11. 34), Zofja Dembieńska 38 lat (16. 11. 34), Józef Bukowski 22 lat (19. 11. 34), Krystyna Nowakowska 9 mies. (17. 11. 34), Anna Górka z Zurawskich 53 lat (25. 11. 34).

Zawarte śluby: robotnik Antoni Krajnik i gospodyni Anastazja Zurawska (19. 11. 34), rolnik Marcei Jabłoński i Łucja Matylda Korpaczewska (26. 11. 34), robotnik Bronisław Kamiński i służąca Jadwiga Falkowska (27. 11. 34).

O nowy gmach dla szkoły powszechnej w Lubawie.

Lubawa. Według informacji „Dnia Pomorskiego” sprawa przydzielenia nowego gmachu dla szkoły powszechnej w Lubawie zostanie w najbliższym czasie załatwiona pozytywnie. Budynek opróżniony po likwidacji dawnego progimnazjum uznany został przez władze jako nadający się najzupełniej na siedzibę szkoły powszechnej, jednakże dotąd nie został jeszcze oddany miastu na ten cel ze względów proceduralnych, które nakazują w podobnych wypadkach zbadanie, jakie urzędy ewentualnie mogłyby zgłosić na niego swoje zapotrzebowanie. Do czasu załatwienia tej czysto formalnej sprawy gmach niestety stoi próżny.

Pan Wojewoda Pomorski ze swej strony uznając, że jedynie racjonalnym użytkowaniem budynku jest przeznaczenie go na szkołę powszechną, wystąpił w tej sprawie z wnioskiem do Min. Spraw Wewnętrznych, prosząc o możliwie szybkie oddanie go w bezpłatną dzierżawę gminie miejskiej, która z kolei ulokowałaby tam szkołę. Wniosek jest obecnie rozpatrywany w Ministerstwie i decyzji należy spodziewać się w najbliższym czasie.

Przedstawiciel Pomorskiej Komendy Chorągwi Harcerzy w Lubawie.

W sobotę 1 grudnia br. przybył do Lubawy przedstawiciel Pomorskiej Komendy Chorągwi Harcerzy dh phm. Cieplik, który odbył konferencję z komendantem Hulca Harcerzy powiatu lubawskiego dh. Czajkowskim i jego zastępcą dh. phm. Grzymowiczem.

Na konferencji omówiono sprawy personalne Komendy Hulca, sprawę drużyn wiejskich, zrzeszeń starszoharcerskich, Przynależności Wojskowego i Wychowania Fizycznego, oraz Złotu Narodowego harcerzy, który odbędzie się w Spale w lipcu 1935 r.

Na Challenge 1934 r.

Gryźliny. Komitet Obwodu Święta Niepodległości w Gryźlinach mając na względzie wielkie znaczenie lotnictwa dla kraju, postanowił przeznaczyć czysty zysk z imprez w tym dniu na Challenge 1936 r.

Kwotę 5.15 złotych złożono w Redakcji Głosu Lubawskiego.

Zebranie organizacyjne Zw. Rezerwistów.

Lipinki. Dnia 2. 12. 34 r. o godzinie 12.30 odbyło się zebranie organizacyjne Zw. Rezerwistów w Lipinkach przy udziale przeszło 30 osób, z których prawie wszyscy zapisali się na członków.

Prezesem wybrano Juljana Pawłowskiego nauczyciela z Lipink na sekretarza Jana Dzięgła rzeźnika z Lipink.

Kradzież pościeli i pierza.

Jegłja. W nocy z 9. na 10. XI. br. dotąd nieznanymi sprawcy t. zw. „pajęczarze” skradli ze strychu domu mieszkalnego na szkodę rolnika Keńskiego Hieronima następujące rzeczy: 1 pościel, 1 poduszkę, worek z pierzem w ilości 4 kgr., 1 koszulę męską, 1 ręcznik i 1 linkę powrozaną do wieszania bielizny. Ogólnej wartości około 100,— zł. Sprawcy dostali się na strych po arnie od kartofli przez niezamknięte okno. Energiczne dochodzenia prowadzi policja.

Zaleca się roztoczyć więcej czujności nad swoim mieniem i niepozostawiać otwartych okien przez noc. Za wskazanie sprawców skradzionych rzeczy jest wyznaczona nagroda w kwocie 20 zł. Informacje kierować do Posterunku P.P. w Dębieniu.

Czyja własność?

Dębien. Na posterunku P. P. w Dębieniu pow. działkowski znajduje się rower męski zakwestjonowany Kubińskiemu Antoniemu z Rybna pochodzący niewątpliwie z kradzieży, przy którym właściwy numer fabryczny jest spiłowany i wybity nowy. Rower jest w dobrym stanie. Poszkodowani, którym skradziono rowery przed 23. X. br. mogą się zgłosić na Posterunek w Dębieniu w celu rozpoznania swojej własności z zaświadczeniem faktu kradzieży roweru od właściwego Posterunku P.P.

Kradzież gęsi.

Grady. W nocy z dnia 29 na 30 11 b. r. nieznanymi sprawcy skradli na szkodę Depczyńskie Anastazji z niezamkniętego chlewa 6 gęsi. Doj dochodzenia w toku.

Wolna trybuna.

Coś niecoś o „dzielnym wiarusie” z Głosu Mazurskiego.

Jegłja. Niedawno w „Głosie Mazurskim” ukazała się notatka o pewnym „dzielnym wiarusie” z Jegłji, który zmusznie pracuje na niwie narodowej, aż do zwycięstwa. Otóż autor tego artykułu, podpisany M. J., to znany krzykacz endecki, dzielność którego polegała m. in. na tem, że w nocy z 26 na 27 listopada ub. r. podczas publicznej zabawy Sokoła w Jegłji wywołał ze swoimi kamratami taką awanturę, że musiano się uciekać do interwencji policji. Nasz samochwalca, który sam o sobie pisze w „Głosie Mazurskim”, że jest „dzielnym wiarusem”, na taktowne wezwanie policji do uspokojenia się, tak zaczął awanturować i podburzać zebranych, że policja zmuszona była awanturników wypędzić siłą, w trakcie czego syn „dzielnego wiarusa” strzelił z tyłu z rewolweru do poster. Frydy, który tylko dzięki temu uniknął ciężkiego kalectwa lub śmierci, że kula odbiła się o stalową spinkę. Naturalnie takich „bohaterów” policja zmuszona była oddać w ręce władz sądowych, które Milewcykowi Józefowi zaaplikowały karę 8 miesięcznego więzienia z zawieszeniem na 2 lata, a synowi jego Marcinowi 1½ roku więzienia, które odsiaduje obecnie w więzieniu lubawskim.

Drugim dziełem tymrazem tylko synów „dzielnego wiarusa” Jówefa i Augustyna M. był występ ich w roli „nożowników”, w dniu 27 VIII. 33 r., w którym to czasie podczas zabawy również w Jegłji tak pożgali spokojnych obywateli Karczewskiego z Jegłji i Nalenca z Lidzbarka, że musiano wezwać do nich lekarza. Nic też dziwnego, że opinia publiczna ze wstrętem odwraca się od takich „narodowców”, którzy w „Głosie Mazurskim” bezwstydnie i bezczelnie gloryfikują się jako „dzielni wiarusi” sprawy narodowej. To też kiedy Józef Milewcyk wysunął drugą listę do rad gminnych i postawił na tej liście m. in. B. Konicza, to ten przezornie wycofał się z tej listy, nazywając takąwa dosadnie listą związku przestępców i bandytów.

Sowiety znoszą system kartek chlebowych. 1 kg. chleba kosztuje w Sowietach 9 zł.

MOSKWA. W dniach 25—28 bm. obradowało plenum centr. komitetu partii komunistycznej, na którym postanowiono skasować od 1. stycznia 1935 system kartkowy na chleb, mąkę i kaszę, ustalając na te produkty ceny pośrednie między dotychczasową ceną handlową a cenami znormalizowanymi. Uchwała kom. centr. zapowiada również z dnia 1 stycznia br. podwyższenie zarobków robotniczych i pracowniczych w skali, która ma być opracowana przez radę komisarzy ludowych. Sieć punktów handlowych, sprzedających chleb, ma być w ciągu pierwszego kwartału br. powiększona o 10 tysięcy.

Komunikat oficjalny motywuje powyższe zarządzenie tem, że państwo posiada obecnie dostateczną ilość zboża, by zapewnić zaopatrzenie ludności w chleb bez systemu kartkowego i komentuje dzisiejsze uchwały jako najważniejszy krok na drodze zastąpienia systemu rozdzielczego szeroko rozwiniętym handlem państwowym, zgodnie z dyrektywami 2-go planu pięcioletniego.

Drugą nadzwyczajną zmienną decyzją centr. komitetu partii komunist. jest podporządkowanie aparatu wiejskich wydziałów politycznych rejonowym komitetom partyjnym. Komunikat oficjalny wspomina, że w szeregu kolektywów sabotaż elementów antysowieckich nie został jeszcze ostatecznie załamany, m. in. wskutek „krótkowzroczności i pobłażliwości wiejskich komunistów, a nawet poszczególnych pracowników władz politycznych“.

30-lecie pracy naukowej P. Prezydenta Rzplitej.

Dn. 7 bm. nauka polska będzie święciła dwie uroczystości: 30-lecie pracy naukowej P. Prezydenta Rzplitej oraz otwarcie nowych gmachów Politechniki Warszawskiej; Technologii Elektrotechnicznej i Chemicznej.

Tegoż dnia odbędzie się również odsłonięcie obelisku z popiersiem P. Prezydenta, który wzniesiono przed wieżami głównym do pawilonu Technologii Chemicznej. Wieczorem o godz. 20-ej w auli Politechniki odbędzie się uroczysta akademja dla uczczenia 30-lecia pracy p. Prezydenta.

Najbliższy współpracownik Rauschninga w więzieniu

Sensacyjne aresztowanie w Gdańsku.

W ubiegłą sobotę aresztowano w Gdańsku najbliższego współpracownika byłego prezydenta senatu dr. Rauschninga oraz referenta prasowego senatu Jerzego Streitera. Streiter przed kilku dniami został wykluczony z partii przez przywódcę stronnictwa narodowo-socjalistycznego w Gdańsku Forstera.

Pomocnik kierownika policji politycznej komisarz Krieger osadzony został w piątek w areszcie śledczym.

Konflikt między Reichswehrą a S. S. rośnie.

BERLIN. Przewiduje się bliski konflikt między Reichswehrą a oddziałami S. S. Napiecie między obu organizacjami, jest dziś publiczną tajemnicą i dochodzi do podobnego stanu, jaki istniał między Reichswehrą a oddziałami S. A przed 30 czerwca.

Coprawda S. S. jest liczebnie o wiele słabszą od S. A., ale licząc od 200 do 300.000 członków, jest daleko lepiej wyćwiczona i wyekwipowana. Wskazuje ona też wyraźne aspiracje wojskowe.

S. S. czyli sztafety ochronne (Schutz-Staffel) stanowią wyborowy korpus szturmówek i są główną podporą obecnego reżimu w Niemczech.

Nowa czystka w partii hitlerowskiej. 7 rozstrzelanych.

BERLIN. W czasie przeprowadzonej w ubiegłym tygodniu „czystki“ w szeregach niemieckiej partii narodowo-socjalistycznej, miało zostać — jak donoszą z Berlina — rozstrzelanych 7 osób. Wykonanie tych wyroków nastąpiło w Monachium w największej tajemnicy. Osmemu skazańcowi udało się przed egzekucją zbiec.

UWAGA!

Najsmaczniejsze pierniki
— wypiekane tylko na —
miódzie stołowym sztucznym

„Rosta“

Miód stołowy szt. „ROSTA“ do nabycia
we wszystkich sklepach kolonialno-spożywczych
i składach kawy.

Balon niemiecki przymusowo lądował pod Świeciem.

SWIECIE. Dnia 2 bm. ok. godz. 11 w lesie pod Osiem w pow. świeckim wylądował przymusowo balon niemiecki „Hindenburg“ typu sportowego, należący do międzynarodowego związku balonów wolnych. Załogę stanowili: Schwartz Hans, kierownik balonu z Drezna, Vent Karol Rudolf z Drezna i Noef Helmuth z Drezna, którzy posiadali paszporty. Balon wylądował w dn. 1 bm. o godz. 22 z Drezna do Berlina. Na skutek wiatrów i mgły balon zablądził w nocy nad Morze Bałtyckie, skąd wrócił wiatrami górnymi na ląd i na skutek utraty orientacji i balastu zmuszony był lądować pod Osiem.

Sensacje dookoła sprawy Stawiskiego we Francji.

PARYŻ. Dzienniki donoszą, że aresztowany i przebywający w więzieniu komisarz policji Bony w porozumieniu z obroną pisze obecnie memoriał, w którym jak zapewniają, ujawni sensacyjne rewelacje dotyczące zabójstwa radcy Prince'a pozostającym w związku z aferą Stawiskiego.

Około miljarda franków zapłacić mają Niemcy za kopalnie Saarskie.

RZYM. Komitet trzech zakończył swoje prace podpisaniem układu francusko-niemieckiego w sprawach finansowo-gospodarczych Saary.

Według informacji z kół francuskich, suma, jaką zapłaci Niemcy za kopalnie w wypadku powrotu Saary do Niemiec, ustalona została na 900 milionów franków francuskich, do czego jeszcze dojdą koszty inwestycji, które podniosą zapewne tę sumę do 1 miljarda franków. Suma ta ma być spłaconą Francji w dość krótkim terminie, przyczem płatność ma być dokonana walutą francuską, będącą w obiegu na terenie Saary. Przewidywane są podobno również dostawy węglowe.

Raport do Ligi Narodów zawierać będzie także zalecenia polityczne. Według krążących pogłosek, Niemcy zgodzić się miały na rozciągnięcie gwarancji bezpieczeństwa i wolności na wszystkich mieszkańcach Saary, a nie tylko na osoby, biorące udział w głosowaniu. Od gwarancji tych wyłączeni być mają jednak cudzoziemcy polityczni, którzy dopiero w ostatnim czasie przybyli do Saary.

Masowe wycieczki zagraniczne do Polski.

WARSZAWA. Jak się dowiadujemy w końcu bieżącego miesiąca przybędą do Polski zbiorowe wycieczki zagraniczne do naszych miejscowości górskich. Zapowiadany jest m. in. przyjazd 300 turystów z Francji i Belgji. Dla wycieczek tych zorganizowane będą specjalne 10-dniowe pociągi narciarskie.

Tragiczna katastrofa na stadionie sportowym.

PRAGA. Na stadionie klubu sportowego „Slavia“ wydarzyła się w czasie zawodów w piłkę nożną tragiczna katastrofa. Trybuna dla miejsc stojących runęła, przyczem około 50 osób zostało rannych. Większość rannych widzów odniosła złamanie rąk i nóg. Stan zdrowia 8 rannych jest poważny.

Wiatr rzucił przechodnia pod koła samochodu.

GDYNIA. Nad Gdynią i całym wybrzeżem szalał huragan, który tylko dzięki temu, że miał kierunek od strony lądu, nie poczynił większych szkód.

Zanotowano natomiast inny, niesamowity wypadek, którego przyczyną była silna wichura. Mianowicie we środę wieczorem przechodził ul. Świętojańską urzędnik prywatny P. Poliszka. Gdy znalazł się on na rogu ul. Lipowej nagły silny podmuch wiatru zעהgnął go na jezdnię. W tej samej chwili w ulicę Lipową skręcał samochód, kierowany przez szofera Neukopfa, tak że Poliszka siłą wiatru rzucony został pod koła samochodu, doznając ogólnych potłuczeń i wstrząsu mózgu. W stanie groźnym ofiarę huraganu przewieziono do szpitala SS. Miłosierdzia.

Zamordowali 85-letnią staruszką w celach rabunk.

WILNO. W piątek w jednym z domów noclegowych w Wilnie funkcjonariusze wydziału śledczego przytrzymali dwóch podejrzanych mężczyzn. Ustalono, że są to Jan Bobrowicz i Edward Leoska. Po zrewidowaniu znaleziono przy nich 150 rubli w złocie i około 120 zł. Na ubraniach zatrzymanych osobników znaleziono ślady krwi. Po krótkim przesłuchaniu obaj przyznali się, że zamordowali 85-letnią Michalinę Jereminowiczową, zamieszkałą w Wilnie przy ul. Połockiej. Bandyty zrabowali Jereminowiczowej pieniądze. Policja udała się pod wskazanym adresem i istotnie znalazła trupa staruszki z rozbitą czaszką. Morderstwa dokonano kawałkiem polana które znaleziono na miejscu zbrodni obok zwłok.

Program Radjowy.

Warszawa — czwartek 6. XII.

6.45—8.00 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał z Krakowa 12.05 Wiadom. meteorol. 12.05 Codz. Przegl. Prasy Polskiej. 12.10 Na świętego Mikołaja — obrazek dla dzieci młods. z muzyką i piosenkami 12.30 VIII poranek szkolny. 13.00 Dziennik połudn. 13.05 Z rynku pracy 13.10 D. c. poranek szkolny 15.30 Wiad. o eksp. polsk. 15.35 Przegląd giełdowy 15.45 Płyty 16.45 Lekeja w jęz. franc. 17.00 Teatr Wyobraźni 17.50 Skrz. poczt. 18.00 Odczyt rolniczy 18.15 Recital fortep. 18.45 „Co czytać“ 19.00 Koncert kameralny z Krakowa 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 Płyty. 19.45 Program na dz. nast. 19.50 Wiadomości sport. 20.00 Jak spędzić święto. 20.05 Muzyka lekka 20.45 Dziennik wieczor. 20.55 Jak pracujemy w Polsce 21.00 Koncert 21.45 Odczyt 22.00 Koncert reklamowy 22.15 Lekeja tańca 22.35 Muzyka tan. z danc. Adria 22.00 Gawęda z ang. słuch. — odczyt 23.00 Wiadom. meteorol. 23.05—23.30 D. c. muz. tan.

Warszawa — Piątek 7. XII.

6.45 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał z Krakowa 12.05 Przegląd prasy 12.10 Koncert 12.45 Gwiazdka dla domowników 13.00 Dziennik połudn. 13.05 D. c. koncertu. 15.30 Wiadomości o eksp. polskim. 15.35 Przegląd giełdowy. 15.45 Muzyka lekka. 16.45 Audycja dla chorych 17.15 Koncert kameralny 17.50 Przegląd wydawnictw 18.00 Kącik dla młods. wiejsk. — odczyt 18.10 Życie kultur. i artyst. stolicy. 18.15 Płyty. 18.45 Odczyt 19.00 Muzyka lekka z kaw. Gastronomia 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 D. c. muzyki lekkiej. 19.45 Program na dzień nast. 19.50 Wiadomości sport. 20.00—20.15 Muzyka polska (płyty) 20.15—20.50 Transm. z Auli Politechniki Warszawskiej fragmentury uroczystej Akademji ku uczczeniu 30-lecia pracy naukowej Pana Prezydenta R. P. prof. Ign. Mościckiego. 20.50—21.00 Dziennik wieczorny 21.00—21.05 Jak pracujemy w Polsce 21.05—21.15 Pogadanka muzyczna 21.15—22.30 II część koncertu symfon. W przerwie Dziennik wieczorny oraz Jak pracujemy w Polsce 22.30 Recytacje poezji 22.40 Koncert reklamowy 23.00 Wiadomości meteor. dla kom. lot. 23.05—24.00 Muzyka taneczna (płyty) 24.00—1.00 Muzyka tan. z restauracji Gastronomia.

Giełda zbożowa w Poznaniu

Notowania z dnia 3. XII. 1934. Za 100 kg. płacono	
Zyto	14,00 — 14,25
Pszonica	16,25 — 16,75
Jęczmień browarowy	20,50 — 21,00
Jęczmień jednolity	18,50 — 19,75
Jęczmień zbiorowy	18,75 — 19,25
Owies	15,00 — 15,50
Otręby żytnie	10,75 — 11,50
Otręby pszenne (grube)	10,75 — 11,25
Otręby (średnie)	15,50 — 15,75
Gorzycza	48,00 — 50,00
Groch Viktorja	41,00 — 45,00
Groch Folgiera	32,00 — 35,00

Giełda pieniężna. Bank Polski płać w dniu 3. XII. 1934 za dolary amerykańskie 5,30—5,33 funty szterlingów 26,43 franki szwajcarskie 172,65 franki francuskie 34,90 guldeny gdańskie 172,72 liry włoskie 45,25 floreny holenderskie 358,70

Redaktor odpowiedzialny Antoni Miłoszewski w Nowemmieście.
Wydawca Celestyn Miłoszewski w Nowemmieście.

Do wiadomości.

Niniejszem podajemy, że
p. Czarnecki Leon

zamieszkały w Nowemmieście przy ulicy Sobieskiego nr. 8, został z wolniony ze stanowiska inspektora przy Oddziale naszym w Grudziądzu i wobec tego nie jest upoważniony do przyjmowania dla naszej Instytucji wniosków o ubezpieczenia i inkasowania składek ubezpieczeniowych, jakoteż zadatków.

Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo
Ubezpieczeń Sp. Akc. w Poznaniu.

Poszukuje się od zaraz początkującego

szofera

z dyplomem zielonym lub ślusarza jako kasjera do autobusu z kaucją 500 zł.
Zgłoszenia do Administracji „Głosu Lubawskiego“.

Chłopak do koni

od 18 lat — od zaraz
może się zgłosić.
ŁUKASZEWSKI - Bratjan

Portrety

Prezydenta Mościckiego
Marszałka Piłsudskiego

są znowu na składzie
Księgarnia i Drukarnia B. Miłoszewski
Nowemmiasto — Rynek 19.

Książnica Kopernikańska
w Toruniu

Pokoju słonecznego

z dobrem utrzymaniem lub
bez, od zaraz poszukuje
Urzędnik Państwowy.
Zgl. w administr. „Głosu“.

Wszelkie

Druki

szybko i solidnie
po umiarkowanej
— cenie —
wykonuje

Drukarnia

B. Miłoszewski
Nowemmiasto, Rynek 19.